Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător Veronica Cupcea)
Dosarul nr.2r-191/25 (2-25055961-03-2r-19052025)

C U R T E A D E A P E L NORD
Colegiul civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

23 septembrie 2025 mun. Bălţi

în componența:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii, Cristina Prisacari

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Frunză Ion,

în cauza civilă la cererea depusă de Frunză Ion, persoană interesată Primăria Clișova, r-nul Orhei, privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune,

împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025, -

c o n s t a t ă :

La 24 aprilie 2025, Frunză Ion a înaintat cerere privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

În motivarea cererii a indicat că, s-a născut în familia soților ***** născută la ***** (decedată la *****) și ***** născut la ***** (decedat la *****). Buneii săi pe linie maternă au fost ***** an. n. *****, decedat la ***** și ***** an. n. *****, decedată la *****. În familia buneilor pe linie maternă a fost un singur copil, mama sa ***** (după căsătorie Frunză) *****. Dat fiind faptul că mama sa a depus declarație de refuz în acceptarea masei succesorale după decesul tatălui ei și bunicului său *****, la 21.10.2003 i-a fost eliberat certificatul de moștenitor legal a unei părți din masa succesorală a bunelului Ion *****, și anume, 9 sectoare de teren agricol. Buneii săi au mai avut și un lot de teren pentru construcție cu suprafața de 0.259 ha cu nr. cadastral ***** pe care este construită casa de locuit individuală cu nr. cadastral ***** și un teren pentru grădină cu suprafața de 0.1108 ha cu nr. cadastral *****, toate amplasate în s. *****, ***** El deține și posedă aceste bunuri, care nu sunt acceptate ca moștenire de cineva. Din momentul

decesul bunelului, adică din ***** a întrat în posesia averii buneilor. În aceste circumstanțe el este unicul care poate primi moștenirea buneilor prin uzucapiune. Toate impozitele și plățile care era necesar de achitat pentru bunurile imobile rămase netestate de către buneii săi și neacceptate de nimeni ca succesiune le-a achitat el.

Solicită recunoașterea prin uzucapiune a dreptului de proprietate a lui Frunză Ion, an. n. *****, domiciliat în mun. *****, asupra bunurilor imobile ce au aparținut buneilor săi ***** an. n. *****, decedat la ***** și ***** an. n. *****, decedată la ***** asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0.259 ha cu nr. cadastral *****, casei de locuit cu nr. cadastral ***** și terenului cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0.1108 ha, amplasate în s. *****, *****

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 s-a refuzat în primirea cererii înaintată de Frunză Ion împotriva Primăriei Clișova privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

Solicitarea recurentului:

La 8 mai 2025 Frunză Ion a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 aprilie 2025, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 169 alin. (2) CPC, în decursul a 5 zile de la data repartizării cererii de chemare în judecată, judecătorul dispune, printr-o încheiere motivată, refuzul de primire a cererii şi remite reclamantului încheierea şi cererea cu toate documentele anexate. Încheierea poate fi atacată cu recurs.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 29 aprilie 2025 și recepționată de recurent la 5 mai 2025, iar la 8 mai 2025, a contestat-o cu recurs, prin urmare în termenul legal de 15 zile de la comunicare.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, nu este de acord cu argumentele instanţei şi consideră că încheierea urmează de casat.

În conformitate cu art. 169 alin. (1) lit. a) CPC, judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţa judecătorească în procedură civilă. Conform art. 279 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la uzucapiunea dreptului contrar cuprinsului registrului de publicitate.

În conformitate cu art. 280 alin. (1) Cod de procedură civilă, în procedură specială, cauzele se examinează de instanţele judecătoreşti după regulile de examinare a acţiunilor civile, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII- XXXIV şi în alte legi. Conform art. 509 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobîndirii cu bună-credinţă.

Conform art. 526 alin. (1) Cod civil, dreptul de proprietate asupra unui bun imobil sau mobil poate fi înregistrat în registrul bunurilor imobile sau într-un alt registru de publicitate cu caracter constitutiv, în sensul art. 420, în temeiul hotărîrii judecătoreşti prin care se constată uzucapiunea, in folosul posesorului sub nume de proprietar care l-a posedat timp de 10 ani, în una din următoarele situaţii: a) proprietarul înregistrat în registrul de publicitate a decedat ori, după caz, şi-a încetat existenţa juridică; b) în registrul de publicitate a fost înregistrată declaraţia de renunţare la proprietate; c) bunul imobil este un teren, cu sau fară construcţii, care nu a fost supus înregistrării primare în registrul bunurilor imobile.

Consideră faptul că există alternativ procedura de moştenire nu exclude posibilitatea adresării în instanţă pentru a recunoaşte dreptul de proprietate prin uzucapiune.

Menționează că, Frunză Ion are întrunite toate condiţiile pentru a fi constatată uzucapiunea. Deja dacă este sau nu întemeiat ţine de fondul cauzei, dar anume pentru uzucapiune există expres şi art. 279 alin. (1) lit. i) prevăzut de însăşi CPC.

Consideră că, uzucapiunea ţine anume de procedura civilă.

Aprecierea instanței de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil şi de contencios administrativ consideră că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la La 24 aprilie 2025, Frunză Ion a înaintat cerere privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 s-a refuzat în primirea cererii înaintată de Frunză Ion împotriva Primăriei Clișova privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

S-a explicat lui Frunză Ion că refuzul judeăctorului de a primi cererea spre examinare exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune împotriva aceluiaşi pîrît, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut că, prezenta cerere nu urmează a fi judecată în instanţa judecătorească în procedură civilă, deoarece, în baza dosarului succesoral deschis la notar, Frunză Ion a acceptat succesiunea, este moștenitorul legal al averii succesorale după decesul bunicului său *****, decedat la *****. Astfel, Frunză Ion este în drept în orice timp să adreseze o cerere notarului care ține dosarul succesoral, pentru a primi certificate de moștenitor și asupra bunurilor care constituie masa succesorală a defunctului, dar pentru care încă nu și-a perfectat certificat/certificate de moștenitor.

Frunză Ion a contestat cu recurs încheierea instanței de fond din 29 aprilie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate de recurent, raportate la actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele legale incidente speței, iar recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din motivele ce urmează.

În conformitate cu art. 169 alin. (1) lit. a), alin. (3) CPC, (1) Judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă.

(3) Refuzul judecătorului de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune împotriva aceluiaşi pîrît, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri.

Conform art. 279 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la uzucapiunea dreptului contrar cuprinsului registrului de publicitate.

În conformitate cu art. 280 alin.(1) Cod de procedură civilă, în procedură specială, cauzele se examinează de instanțele judecătorești după regulile de examinare a acţiunilor civile, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV şi în alte legi.

Conform art. 509 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobîndirii cu bună-credinţă.

După cum reiese din conținutul cererii precum și a materialelor anexate la ea, Colegiul reține că, petiționarul Frunză Ion este moștenitorul legal al averii bunicului său *****, decedat la *****, deținând și certificat de moștenitor legal eliberat în temeiul art. 1500 și art.1523 Cod civil de notarul Tatiana Bejenar la 21.10.2003, pentru bunurile succesorale ce constituie 9 sectoare de teren agricol.

Conform înscrisurilor eliberate de Agenția Servicii Publice, lotul de teren pentru construcție cu nr. cadastral ***** pe care este construită casa de locuit individuală cu nr. cadastral ***** și terenul pentru grădină cu nr. cadastral *****, toate amplasate în s. *****, ***** sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile pe numele defunctului *****, născut la *****.

La caz, conform art. 581 alin.(1) și art. 592 alin.(1) Cod civil adoptat la 26.12.1964 și abrogat la 12.06.2003 (în vigoare la data decesului lui *****, decedat la *****), pentru a dobândi succesiunea, moştenitorul trebuie s-o accepte, iar certificatul privind dreptul la succesiune se eliberează moştenitorilor după trecerea a şase luni din ziua deschiderii succesiunii.

Conform art. 1557 alin.(1) Cod civil în vigoare din 12.06.2003, adică la data eliberării de către notarul Tatiana Bejenar la 21.10.2003 a certificatului de moștenitor legal, certificatul de moștenitor se eliberează după şase luni din ziua deschiderii succesiunii, în orice timp.

Prima instanță corect a menționat că, după obținerea calității de moștenitor, persoana în orice moment, fără restricții de timp, poate să se adreseze la notar pentru a i se elibera certificatul sau certificatele (pentru fiecare bun separat) de moștenitor.

Colegiul menționează că prezenta cerere nu poate fi judecată în procedură civilă, aceasta fiind de competenţa unui alt organ jurisdicţional, și anume, a notarului care deține dosarul succesoral.

Totodată, potrivit art. 13 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale indică faptul că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituţii naţionale.

În conformitate cu art. 5 alin. (2) CPC, nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

La emiterea încheierii contestate, instanța de fond a ținut cont de prevederile normei citate și înainte de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată în temeiul enunţat, judecătorul a analizat cererea în aspectul celor reţinute.

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentului.

Conform prevederilor art. 27 CPC, (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

(2) Instanţa nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalităţii de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond Colegiul civil conchide că aceasta este una întemeiată, dat fiind aplicarea corectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt în conformitate cu prevederile procedurale civile, care reglementează institutul restituirii cererii de chemare în judecată.

Astfel, având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia că încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025 este întemeiată şi urmează a fi menţinută, argumentele recursului fiind neîntemeiate.

Conform art. 428 alin. (1) CPC, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

D e c i d e:

Recursul declarat de Frunză Ion, se respinge.

Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 aprilie 2025, emisă în cauza civilă la cererea depusă de Frunză Ion, persoană interesată Primăriei Clișova, r-nul Orhei, privind recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune, se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari